

EHIA

การประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

การคัดกรองโครงการ Screening

เพื่อพิจารณาว่าโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆ ต้องดำเนินการประเมินแบบใด มีความจำเป็นหรือไม่ ในการดำเนินการประเมินผลกระทบ

เป็นการดำเนินงานตามมาตรา 76 วรรค 2 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แบ่งออกเป็น 11 ประเภทโครงการ ตามประกาศของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ปัญหา
- กิจกรรมบางประเภทควรมีการดำเนินการศึกษา EIA หรือ EHIA แต่กลับไม่อยู่ในประเภทที่กำหนดไว้
- มีการหลีกเลี่ยงการทำรายงานฯ โดยลดกำลังการผลิต /ขนาดพื้นที่ให้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานการทำรายงานฯ

บริษัทเจ้าของโครงการ

ว่าจ้างบริษัทดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

บริษัทที่ปรึกษา

การกำหนดขอบเขต Public Scoping

เพื่อกำหนดขอบเขตและประเด็นสำคัญในการประเมินผลกระทบให้ถูกต้องครอบคลุมและชัดเจน

บริษัทที่ปรึกษาต้องดำเนินการทำ Public Scoping ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำหนดการกำหนดขอบเขตการประเมินพวโดยสาธารณะ ต้องแจ้งล่วงหน้า 30 วัน และเปิดเพียงเอกสารก่อน 15 วัน
ปัญหา
- ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดขอบเขตการประเมินฯ เนื่องจากการจำแนกผู้มีส่วนได้เสียส่วนใหญ่ใช้เกณฑ์รัศมี 5 กิโลเมตรรอบโครงการ ทำให้ไม่ครอบคลุมผู้ที่ได้รับผลกระทบอย่างแท้จริง
- ไม่ได้กำหนดรายละเอียดขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็นแบบการทำ EHIA Scoping
- ขาดการศึกษาศักยภาพในการรองรับของพื้นที่ทั้งทางด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพ
- บริษัทที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินการกำหนดขอบเขต และดำเนินการศึกษาถูกกำหนดด้วยสัญญาจ้างกับเจ้าของโครงการในเริ่มแรก ทำให้อาจดำเนินการศึกษาได้ไม่ครบถ้วน
- มุ่งเน้นเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก ทำให้ขาดรายละเอียดในด้านอื่นๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน
- ไม่สะท้อนการคาดการณ์ความเสี่ยงทางด้านสุขภาพตามความเป็นจริงต่อกลุ่มเสี่ยงต่างๆ

Public Scoping
กระบวนการรับฟังความคิดเห็นเพื่อกำหนดขอบเขตและแนวทางการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

ก1 รายงานสรุปความคิดเห็น

การประเมินผลกระทบ Appraisal

เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นในด้านต่างๆ จากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

มีการรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ประเมินและจัดลำดับความสำคัญของพวและกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขพว
ปัญหา
- ประชาชนบางกลุ่มไม่ได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง
- การศึกษาไม่ครอบคลุมประเด็นทั้งหมดที่ประชาชนห่วงกังวล

Appraisal
กระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ก2 รายงานสรุปผลการสำรวจความคิดเห็น

การทบทวนร่างรายงาน Public Review

เพื่อกทบทวนร่างรายงานการประเมินพวโดยภาคส่วนต่างๆ

ต้องดำเนินการทำ Public Review ตามแนวทางที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำหนดการทบทวนร่างรายงานต้องมีการแจ้งล่วงหน้า 30 วัน และเปิดเพียงเอกสารก่อน 15 วัน
ปัญหา
- ประชาชนจำนวนมากไม่สามารถเข้าถึงเอกสารก่อนการจัดเวทีทบทวน
- การนำความคิดเห็นจากเวทีไปปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมไม่ครบถ้วน
- ประชาชนและองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่สามารถให้ข้อเสนอแนะต่อรายงานได้อย่างเหมาะสม

Public Review
เวทีการทบทวนร่างรายงานการวิเคราะห์พวสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

ก3 รายงานสรุปความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากเวทีทบทวนร่างรายงานการวิเคราะห์พวสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

กระบวนการตัดสินใจ Decision Making

เพื่อพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบการพิจารณา

ปัญหา
- ขาดการสื่อสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการต่อประชาชน
- ประชาชนขาดการมีส่วนร่วม
- โครงสร้างและความโปร่งใสในการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ขาดการพิจารณาศักยภาพในการรองรับของพื้นที่และทางเลือกโครงการ
- ไม่มีเงื่อนไขข้อกำหนดเกี่ยวกับระยะเวลาในการปรับปรุงแก้ไขรายงาน EIA/EHIA ภายหลังจากที่ผ่านกระบวนการพิจารณาจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการแล้ว ทำให้หากใช้เวลาในการแก้ไขยาวนาน สถานการณ์หรือข้อมูลบางส่วนในพื้นที่โครงการอาจเปลี่ยนแปลงไปมากและไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการวิเคราะห์ผลกระทบในรายงานอีกต่อไป

(ร่าง) รายงานการวิเคราะห์พวสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตรวจสอบรายงานภายใน 15 วัน

นำส่ง

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาเสนอความเห็นเบื้องต้น ภายใน 15 วัน

รายงานถูกต้อง/ครบถ้วน

รายงานไม่ถูกต้อง/ครบถ้วน

เห็นชอบ

ไม่เห็นชอบ

นำส่ง

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ (ฉบับสมบูรณ์)

องค์กรอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ให้ความเห็นประกอบภายใน 60 วัน

หน่วยงานอนุญาตจัดกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หน่วยงานพิจารณาใบอนุญาตโครงการ

การติดตามและประเมินผล Monitoring

เพื่อติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามขอบเขตและประเด็นที่เป็นข้อห่วงกังวลจากการดำเนินโครงการในพื้นที่

ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานอนุญาต และ กระทรวงสาธารณสุข
ปัญหา
- รายงาน EHIA/EIA ไม่มีการกำหนดระยะเวลาที่สามารถนำไปใช้ได้
- ขาดกลไกการติดตามมาตรการลดผลกระทบและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบอย่างเป็นระบบ
- ประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมในขั้นตอนการติดตามและประเมินผลกระทบ
- ขาดหน่วยงานที่มีอำนาจยับยั้งการดำเนินการของโครงการ/กิจกรรมที่เกิดผลกระทบต่อประชาชน
- ขาดอำนาจและบทลงโทษสำหรับเจ้าของโครงการที่กระทำผิด

